

1 Tesaronita norĩ

Tesaronita norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihã wasu'uzé

Paru norĩ hã Tesaronita u si'aba'reí wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ĩsimiromhuri za'ra na hã. Tazahã zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã ma tô sada tihãimana za'ra, te te siwi wĩri da. Taha wa, Paru norĩ hã ma tô dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ma tô ĩsarina ai'aba're, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhã ãma romomro wapsi, Timotiu hã ma tô Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ wasu'u wẽ hã tãma ãwisi za'ra, Paru norĩ ma, Corĩtu ãma hãimana za'ra ré. Taha wa, Paru hã ma tô Tesaronita norĩ ma rob'ui'éré za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma siptete sina 're ĩnomro mono na ĩwasu'u za'ra hã te te wapari wa, tãma ĩrowẽ na hã.

Ma tô duré pawaptob za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã tiwi 're ĩdã'ã za'ra mono norĩ wi, 're robzei'õ tô za'ra mono da, Zezusi hã apã we ĩmorizéb zô, wato sina 're wanhipari za'ra mono na dã'ãsina.

---

1 ¹ ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã ta norĩ ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'ãsi 'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ, tô sena 're ĩhãimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

² Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, wa 're wawata u'ãsi za'ra, 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. ³ Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ ĩwẽ si te 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha

zarina, te duré 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawi 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ ãwẽ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we ãmorizéb zõ, asimi'ẽ na te sõ 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're anomro wẽ wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, wawa'a ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã. ⁴ Wasiré ãsazei'wa norĩ, wa tõ duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré ãsib'a'uwẽ 're anomro aba mono da, te te sima aipisutu za'ra wa'aba na hã.

⁵ Zezusihĩ wasu'uwẽ na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ãwapawaptob za'ra mono zém na, wa tõ duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihĩ wasu'uwẽ hã tõ sena na, wa te 're ã'umhãsi za'ra mono zéb zarina, wa tõ duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tõ ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima ã'aiwẽ za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tõ wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ré, 're ãwanomro wẽ mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. ⁶ ãne wa tõ aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma ãsisanho ne. Tawamhã ãwasu'uwẽ ma tõ ãsaze za'ra wa'wa. Ma tõ 're anomro wẽ wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanhozéb zarina. ãwaihu'u pese pẽ'ẽzani hã ma tõ te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'ãma 're ãrowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ.

⁷ Taha na a norĩ wa'wa hã ma tõ duré dama ãma asanho za'ra wa'wa, aihĩni ãsazei'wa norĩ, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma zama. ⁸ Tame 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tõ 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã wapari za'ra, a norĩ wa'wa hã dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã. Duré ãsipai u, daza'rui mono bã ma tõ ãsadawa wasu'u hã datême waptã'ã. Duré 're ãsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tõ aiwasu'u wa'wa hã da te 're wapari za'ra, daro mono bã. Taha wa, wa norĩ hã 're ãsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di, aiwasu'u za'ra wa'wa hã da te 're wapari sirõmo za'ra mono wa. ⁹ Aiwasu'u wapari'wa norĩ hã, si'uihã na te wama rowasu'u za'ra, atême ãwasihutu aba zém na. Ma tõ, u, asima ãwawẽ za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Ta

norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhãiba 'manharĩ ãma, nasi wata za'ra õ di oto. Te te tãma 're romhuri za'ra mono õ di oto. Ma tã rẽme pese za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, tã sena hã, u. Taha wa, ãsada wa wasu'u, ma tã saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tãma 're romhuri pese za'ra. ¹⁰ ãra hã hãiwa hawi apã we ãmorĩzẽb zõ, te 're simipari u'ãsi za'ra, ab're hawi apã te te ãhãiwa'utu zõ." ãne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tã. Ta hã Zezusi hã, Wanho'reptui'wa. Ma tã wanho'reptu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã za te te ãdahã za'ra zẽ wi hã.

Tesaronita ãma Paru hã ãwẽ na si te te ãromhurizẽ wasu'u

2 ¹ Wasisãnawã norĩ, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba rẽ, aima wanhimiromhuri za'ra wa'aba zẽ hã tarẽ õ di. Tã sena, wa tã aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. ãne na ma tã wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. ² Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi, wa tã atẽme aihutu aba ni. Tame wasi'ubumroi rẽ, wa tã robzẽpata za'ra ni, ãsazei'õ'wa norĩ nhimihãzẽm na, durẽ damreme wasẽtẽ na zama. Taha wasu'u na ma tã wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tã wapawaptob za'ra, wapahi ãna, ãsada wa wasu'u hã wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Taha wa, wamreme wa'rãmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherẽ, wa tã ãwasu'uwẽ na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tã, wapahi za'ra ãna. ³ Roti tã sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, ãhãna hã. Rowasu'u wẽ upana, wa te aima roti za'ra wa'aba õ di. Durẽ marĩ ãwẽ hã wa te wasima waibu da, wa te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ ãwẽ hã wa te aiwi udã za'ra wa'aba õ di. ⁴ Mare di. ãnei õ di. Tã sena, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're ãwawẽ za'ra mono zẽb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa ãwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra, ãne na romhuri'wa da, te te wawẽsãmri za'ra wa.

Tawamhã wanhimirowasu'u wẽ wa, tarẽ wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ãwawẽsãmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hã. Õhõ si te za te te 're wapibu za'ra, 're ãwanomro wẽ mono zẽb zõ, ãwẽ na si 're ãwanhimirosa'rata za'ra mono zẽb zõ zama. Taha wa, ãsada wa wasu'u na, wa te dama 're ãrowasu'u wẽ za'ra mono na, wa'ãma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

⁵ Ai'rata wahãimana za'ra wa'aba rẽ, tarẽ wamreme to na ai'ãma wawata za'ra wa'aba õ di. Durẽ marĩ ãwẽ hã wanhimirowahutu wa'rãmi, wama sãmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. ãne na ma tã wa'ãma ãwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, waihu'u pese di, ãne na wapẽẽ 're, wanhimirosa'rata za'ra hã. ⁶ Wanhimirowahutu wẽ na wa'ãma 're aiwata za'ra wa'aba

mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di. Duré, aimawi norĩ hã ãne zarina, wa'ãma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra õ di duré. ⁷ Cristu hã ma tô wazatõrĩ za'ra, iwasu'uwẽ hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, iasadawa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherẽ, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono õ wa, wa te ãma aiwi robzei'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. ãnei õ di, wa te aima i'manharĩ za'ra wa'aba zé hã. Wamreme wẽ na si, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tô ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norĩ hã ti'ra te te 're i'madâ'â pese za'ra mono ne. ⁸ 'Re i'hâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, iwasu'uwẽ hã wawa'a ãna, wa tô aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono õ di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tã da. Tô sena, a norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

⁹ Wasisãnawã norĩ, ãne na te tô wa'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're i'wanomro wẽ mono zém na. Wa norĩ hã wahâimanazéb da, wa tô wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihâ na wanhib'rata na wa tô romhuri za'ra ni, wahâimanazéb da. Bâtâ 'rãiwatobro õ ré, duré bådâ sébré nherẽ, wa tô wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tã da, wama asõprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tã da, 'Re i'hâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô i'wawaihu'u za'ra wa'wa, asõ'a za'ra wa'aba, 're i'wanomro mono zé hã. 'Re i'hâimana u'âsi mono hã ma tô duré wawaihu'u za'ra, 're i'wanomro wẽ mono zém na hã. Wawasédé hã wa te 'manharĩ za'ra õ di. Iwẽ na si wa tô wahâimana za'ra ni, asõ'a za'ra wa'aba. 'Re i'hâimana u'âsi mono nhimiroti na hã ãma wasipa za'ra õ di. ãne ãma 're i'wanomro mono zé hã, tô i'bâ. ¹¹ Damama hã, dahâimanazém na te za ti'ra norĩ ma rowahutu. Tane, wa norĩ hã aihâiba bâ wa'aba, wa tô aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re i'hâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wẽ wa'aba mono da. ¹² Duré da te aima 're amhâzépa za'ra wa'aba mono nherẽ, wa tô ãma aima robze za'ra wa'aba ni iwasu'uwẽ na, aiwi 're robzei'õ tã za'ra wa'aba mono da. Wa tô aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re i'hâimana u'âsi mono nho'a 're anomro wẽ wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, hâiwa ãma i'hâiba na rowa'a na i'siré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ uptabi na.

¹³ 'Re i'hâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te aima i'wasu'u za'ra wa'wa hã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô asima iwẽ za'ra wa'wa. Taré ti'ai ãma aibâ nhimirowasu'u newa, ãma rosa'rata za'ra

wa'aba õ di. Tô sena 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na, ma tô ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hã. ãsadawa wasu'u hã te tô ai'ãma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're, ãwẽ na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si, wa 're wawata za'ra, ãmreme hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

ãsazei'wa norĩ te te 're ãrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã, aiwana za'ra wa'aba, ma tô da te 're sazei pese za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, ãwasu'uwẽ hã. Tawamhã, Cristu Zezusihi ãma ma tô 're danomro, ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Tawamhã, ãsiré norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ hã ma tô te te ãma 're rowasété za'ra, ãsazei'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono tõ da, ãwasu'uwẽ hã, tisiré nherẽ. Tane, a norĩ wa'wa hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã, ta norĩ ne, ma tô 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo, asiré norĩ hã asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza norĩ ne. ¹⁵ Duréihã, zudezu norĩ hã ma tô te te 're simro, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u rata 'wa norĩ hã. Duré, ãhãna zama ãsihudu norĩ hã ãhi'rata norĩ hã te te 're ãrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tô siwi tĩwĩ, Wanhib'apito Zezusi hã. Ma tô duré te te wa'ãma 're rowasété za'ra, ãwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono tõ da. Ma tô sisiti siwi wazatõrĩ za'ra, ãsiti wasi'aba'ré da. Ma tô duré uburé da'ãma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, 're ãhâimana za'ra mono zé hã. ¹⁶ Tawamhã, wa norĩ hã zudezu'õ norĩ ma, wa tô wa te tãma 're rowasu'u za'ra ãwasu'uwẽ na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hã te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhã, ta norĩ hã zudezu nherẽ, ãsazei'õ'wa norĩ hã, ma tô te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, ãwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da. ãne tiwasété na 're ãhâimana za'ra mono zém na, ma tô 're siwasété za'ëtẽ za'ra. Tawamhã, tãibã oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô wawi ro'wa'rutu'wa norĩ hã te te 're wẽ'õ pese za'ra. Rowẽ'õ, ma tô duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã, ãsiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hã Tesaronita u apã ãmorízém na ãsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷ Wasisãnawã norĩ, ãsazei'õ'wa norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina, wasi'aba'ré na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'rúi wamhã, asiti za'ra wa'aba, wa a'ã 're wasi'ubumro. Tane nherẽ, ai'rata 're ãwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'ãma 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hã wapẽ'ẽzé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apã atême wasihutu su'u aba da, wa tô wasima

waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da. **18** Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hã Paru hã, apâ atême ĩmorĩ aba neza. Taha wa, atême ĩmorĩ aba da, bâdâ, wa tô nasi ĩsima pisutu. Tane nherê, Satanasi hã wanhitob'ru hã ma tô nasi wa'âma ro'wa'rutu za'ra, âma atême ĩwisi za'ra wa'aba tã da. **19** Tane tô. Ni'wam norĩ me asõwa're're za'ra wa'aba, wasisõpêtê za'ra õ di za, Wanhib'apito Zezusi apâ wei morĩ wamhã. Ni'wam norĩ hã, asõwa're're za'ra wa'aba, te te wama 're rowê zani za'ra mono õ di za. Wanhib'apito wei morĩ wamhã, ni'wam norĩ hã asõwa're're za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra õ di za, tô sena aima za'ra wa'aba, wa te 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zém na. **20** Tane tô, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa dama, a norĩ wa'wa hã wama 're rowê zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na.

**Timotiu hã ĩsazei'wa norĩ ma rowê zô,
Tesaronita u ĩmorizé wasu'u**

3 ¹⁻³ Tawamhã, ai'âma wapê'êzé uptabi za'ra wa'aba wa, apâ wasi'aba'rézéb zô wanhimipari waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, wa tô wasisaze za'ra ni, Timotiu hã wa te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, wa hã ĩsiwaprosi Atena na 'ri nho'õmo nhisi âma ĩnhamra da nherê. Tawamhã, wa tô âma atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, Timotiu hã. Ta hã wasiré ĩsazei'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'u wê na te te dama 're rowasu'u mono da, wasiré. Taha wa, wa tô atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩhâimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, ĩwasu'u wê hawi apâ 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da, da te ai'âma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherê. A norĩ wa'wa hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'âma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono na hã. **4** ãne na wa tô ĩwana aima rowaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're ĩrob'manharĩ pipa za'ra mono zém na hã. ãhãna, tô sena na ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô wa'âma 're romhâimana za'ra mono wa. **5** Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apâ âma atême ĩmorĩ aba neza, 're ĩsazei'õ utõrĩ za'ra wa'aba mono zé hã te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hã wa tô âma atême satõrĩ za'ra wa'wa, apâ te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba da. Wa'uburé hã dawasété da, dawada'uri'wa hã te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahâri za'ra wa'aba mono õ'umhasite, wa tô ai'âma 're ĩhâtââ za'ra wa'wa. Aima wanhimiromhuri za'ra wa'wa hã taré 're hâimana mono õ'umhasite, wa tô âma atême satõrĩ za'ra wa'wa Timotiu hã, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

**Tesaronita hawi, Timotiuhu nhimirowasu'u wě na Paru norĩ
ĩto za'ra zé wasu'u**

6 Tawamhã Timotiu hã ma tô we apâ watême tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tô aiwasu'u wě za'ra wa'wa hã wei wama âwisi. Wa te wapari ze za'ra di, aiwasu'u wě za'ra wa'wa hã. Cristu hã te, u, asina 're ĩumnhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, ĩwě na si te, u, wa'ama 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. ĩwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Āne, aiwasu'u wě za'ra wa'wa hã, wa te wapari ze za'ra di. Tane tô, wa norĩ zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te ĩasabu za'ra wa'aba zéb zô. **7** Wasisānawã norĩ, da te wa'ama 're rowasété za'ra mono nherě, duré marĩ ĩpire na wa te 're robzépata za'ra mono nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô apâ pěě daba'wara pese ni. **8** Āne wa, wahâtââ āna wa oto 're wahâimana za'ra apâ, Wanhib'apito āma asiptete sina āma 're anomro aba mono wa. **9** Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're wawata u'âsi za'ra, ĩsô'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hã asina 're ĩumnhasi pese za'ra wa'aba mono zém na hã. **10** Awě sidâpâsi, wa wanhimi'ě na tãma 're wamreme zusi, bātâ na barana zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na āma atême wasi'aba'réi wa'aba da, wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu ĩwaihu'u za'ra wa'aba ô hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're ĩsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

11 Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zezusihi wi hã, wa wa te 're rowaptěre za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atême wa'aba. **12** Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wě di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptěre za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awě sidâpâsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'ětě za'ra wa'aba mono da. Sa'ětě na, wa te 're ĩasawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'ětě na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptěre za'ra. **13** Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, aihâimana nhiptete za'ra wa'aba sina, ĩwě uptabi na si āma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zezusi hã, uburé tinhib'a'uwě norĩ me, wei wazô si'aba'réi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba āna te za ĩsô'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

**'Re ĩdanomro wě mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono,
dama 're ĩtoi mono zé wasu'u**

4 ¹ Wasisānawã norĩ, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wě wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono hã ai'ãma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô ãma 're anomro wẽ wa'aba mo oto. ãhãna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wẽ wa'aba mono zém nhipai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para. **2** Taha zadawa para, wa te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. **3** 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, 're anomro wẽ wa'aba mono da, duré pi'õ norĩ, duré aibâ norĩ zama aihâiba na asiwi 're ïasipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono tõi da oto. **4** Aibâ norĩ hã aimro si te za 're ïmadâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõi da. **5** Rowasutu zô si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Ta hã, ïsazei'õ'wa norĩ 're ïhâimana za'ra mono zé, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te waihu'u za'ra õ wa. **6** Tane 're anomro aba mono õ di za. ïsazei'wa norĩ hã, asisânawã te 're anomro aba mo. Taha wa, asisânawãi mro nherẽ, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono õ di za, asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tõi da, aiwasédé hã asi'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõi da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharĩ mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za niha tãma rob'manha. ãne tô sena, wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, wa duré ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. **7** Aibâ norĩ, aimro hâiba upana aimawi pi'õ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré pi'õ norĩ hã aimro hâiba upana aimawi aibâ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Dahâimana nhiséb õ ré, 're wanomro mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'apisutu mono õ di. Wanhim'i'ẽ na ãma 're wanomro wẽ uptabi mono da si, ma tô te te sima 're wa'apisutu. **8** Taha wa, ãne wa te aima ïroti za'ra wa'wa hã, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za. Ni'wa hã te te siwi wẽ'õ wamhã, e ta hã ti'ai ãma dahâiba te za siwi wẽ'õ. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono te za siwi wẽ'õ, wama Tipẽ'ẽzani nhomri'wa hã.

9 ïsazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'ére za'ra wa'aba õ di za oto. Tô sena ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã si'uihã na ãma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. **10** Ma tô 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mo tô, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïsaze za'ra mono norĩ hã. Tane nherẽ, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono sina, ïwẽ uptabi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. **11** Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, ãne wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, rowẽ na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wẽ za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ẽ na asi'uihã

na aihâimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba mono bâ wa'aba. ãne, wa tô aima roti za'ra wa'aba ni. ãne iwẽ uptabi hã te za tô 're i'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹² Tawamhã danho'a 're anomro wẽ wa'aba mono wa, isazei'õ'wa norĩ hã te za te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ẽ na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 're dawari za'ra wa'aba mono ãna, te za 're anomro aba mo.

Apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisānawã norĩ, ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'õ'wa hã, dawi dâ'â wamhã, isiré norĩ hã te za ãma 're pẽ'ézé pese za'ra, apâ 're idahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hã te te 're waihu'u za'ra mono õ wa. Tanei õ di za, a norĩ wa'wa hã. Taha wa, wa wasima wẽ za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'â wasu'u hã. ¹⁴ Zezusi hã ma tô dârâ. Ma tô pẽ'ehai'utõ. Pẽ'ẽ si'utõrĩ nherẽ, ma tô apâ hâiwa'udu. ãhãna te 're morĩ u'â oto. ãne na wa tô saze za'ra ni. Taha wa, wa tô duré waihu'u za'ra ni, isazei'wa norĩ hã 're dâ'â za'ra mono wamhã, apâ 're ihâiwa'utu za'ra mono na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za apâ te te 're ahâiwa'utu, Zezusi te te apâ ihâiwa'utu ne. ¹⁵ Tawamhã, Wanhib'apito we apâ wazô morĩ wamhã, âté wa norĩ hã zahadu wahâiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherẽ, 're idâ'â za'ra mono norĩ wana, itẽme wasihutu õ di za. ãne Wanhib'apito te te wama irowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. ¹⁶ Tô sena, Wanhib'apito hã te za wei wazô si'ra, hâiwa hawi. Tawamhã, te za tãma wa'ru za'ra, hâiwa ãma tãma iromhuri pese 'wai ma. Hâiwa ãma tãma iromhuri pese 'wa hã, te za wei hã, hãrã rãihã na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimnihârâzém na. Tawamhã, isazei'wa norĩ hã 're idâ'â za'ra mono norĩ hã, ta norĩ uimrehẽne te za apâ hâiwa'utu za'ra. ¹⁷ Tawamhã wa norĩ hã isazei'wa norĩ hã, zahadu wahâiba ré ré 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã, apâ ihâiwa'utu za'ra norĩ me, isazei'wa norĩ me, te za sitẽme wa'ubumro awa'awi, hâiwa'a ãma. Tawamhã, Wanhib'apito hã wa za oto aihĩni sõpõtẽ za'ra ni, hâiwa nho're ãma. Tawamhã, irata wa za 're wahâimana u'âsi za'ra. ¹⁸ ãne te za iwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré, 're idanomro wẽ mono zé wasu'u

5 ¹ Wasiré isazei'wa norĩ, Wanhib'apito apâ wei wazô imorizé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherẽ, wa za duré apâ aima ãma rob'rãzarõtõ za'ra wa'wa, rob'ui'ééré na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazô. Tane nherẽ, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra õ di. Nimahã na we imorizé hã, wa te waihu'u za'ra õ di. A norĩ wa'wa hã ma tô ãne hã iwaihu'u pese za'ra wa'wa. ² Wanhib'apito apâ wei

morĩ wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tô, ni'wa hã barana simisaihuri da, marĩ zô 'ri para u sébré wamhã, 'ri para ãsi'ubumro norĩ hã te za tãma a'rãmi za'ra, sô simipari za'ra ô nherẽ, sébré wa. Tane, Wanhib'apito apã we ãmorĩzéb zô 're danhimipari za'ra mono ô ré, te za wei mo. ³ Sô 're danhimipari za'ra mono ô wa, te za ãsazei'ô'wa norĩ hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, ãne: “Rowẽ na wa za oto 're wasi'ubumroi u'ãsi, marĩ hã wazô 're wairébé mono ãna.” ãne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono ô wa. ãne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô watobro, Wamama hã za te te dama ãrob'manharizém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra ô di za, pi'oi ma, ã'ra tãma 're rere'e mono da, ãwasã ãma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu hã tiwi 're ãsimani za'ra mono ô ne.

⁴ Wasiré ãsazei'wa norĩ, a norĩ wa'wa hã Wanhib'apito apã wei ãmorĩzéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei morĩ nherẽ, tãma a'rãmi za'ra wa'aba ô di za, barana ãsimisaihuri norĩ ma, 're ãdasi'rãmi za'ra mono ne. ⁵ Tawamhã Wanhib'apito apã we ãmorĩzéb zô, aihĩni 're ãasimipari za'ra wa'aba mono norĩ hã, rowa'a na 're ãdahãimana za'ra mono zém ne, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã, a norĩ wa'wa hã ti'ai ãma. Apã we ãmorĩzéb zô 're ãdanhimipari za'ra mono ô norĩ ne, robra na 're wahãimana za'ra mono ô di tô, wa norĩ hã. ⁶ Taha wa, 're ãdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese ãna 're wahãimana za'ra mono tã da, wa za sô 're wanhopré u'ãsi. ⁷ Barana si te rosa'rese ãna 're danhotô za'ra. Barana si te duré ãzézei'wa norĩ hã 're siwamnarĩ za'ra. ⁸ Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apã we ãmorĩzéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ẽ na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahãimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're ãsaze za'ra mono zém na, duré 're ãwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're ãwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ãwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u ãhãtete na, duré ã'rãzaza ãhãtete na te 're si'uza za'ra, tinhitob'rui wi, da te 'manhiptã'ã tã da. ãne, Wanhib'apito wa te 're ãsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahãimana za'ra, wapé'ẽ wẽ te te wawi wasété tã da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're ãwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ãwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahãimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tã da.

⁹ Tane tô. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awẽ mono ô di. Ma tô te te sima 're wa'awẽ, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptui mono da. ¹⁰ Ta hã ma tô wazada dãrã, ã'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã, apã wei wazô morĩ wapsi, wahãiba ré 're ãwanomro

mono norĩ hã, duré wawana 're ãdadâ'â za'ra mono norĩ me, wa za ãrata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi. **11** Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ẽ wẽ za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tô sena na ãhãna hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, õne u'âsi.

'Re ãdanomro wẽ mono zéb da na roti wasu'u

12 Wasiré ãsazei'wa norĩ, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're ãromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hã 're hâimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Taha wa, te za marĩ hã ãwẽ si te te aima 're wẽ za'ra wa'wa. Duré timreme wẽ na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhã, ta norĩ mreme, te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. **13** Ta norĩ hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowẽ na.

14 Wasiré ãsazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hã 're wa'a za'ra mono wamhã, te za tãma 're ãroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ẽ na si'uihã na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã robzei õ wamhã, te za 're ãpawaptob za'ra wa'aba mo, robzei'õ u'âsi 're nomro tã mono da. Duré ni'wam norĩ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherẽ, ãwẽ na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ wamhã, te za 're ãpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada. **15** Ni'wai ma ãwẽ'õ hã da te 'manharĩ wamhã, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ ãwẽ'õ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. Marĩ ãwẽ'õ hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, ãwẽ na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono tã da. ãwẽ na si te za asima 're ãmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're ãmanharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwẽ mono bã.

16 'Re atoi uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo. **17** 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo. **18** Wẽ wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowẽ na 're anomro aba mono wamhã, duré robzei'õ na 're anomro aba mono nherẽ, wẽ wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ 're anomro aba mono wa.

19 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzém na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ô di za. 20 Ni'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani zarina, marĩ hã te te waihu'u wamhã, ìsimirowasu'u hã asiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di za, taré newa. 21 Uburé marĩ hã te za 're ìpibu za'ra wa'aba mo, ìwê zô. Tawamhã, marĩ ìwê si te za asima 're ìtété za'ra wa'aba mo. 22 Uburé marĩ ìwasédé hã te za asiwi 're ìwê'ô pese za'ra wa'aba mo, ìré 're anomro aba mono tô da.

23 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, rowê nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ê na ìsine, ìwê na si âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wê na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hã apâ wei wazô morĩ wamhã, ìwê na si te za ai'madâ'â za'ra wa'wa. 24 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te 're ìaipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ìwê na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'éré 'rãsutu zé

25 Wasiré ìsazei'wa norĩ, te za wa'âma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

26 Uburé asiré ìsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asô'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

27 Wanhib'apito zadawa para, ìmreme pire na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ìrob'ui'éré za'ra wa'wa hã, dama 're sôré za'ra wa'aba mono da, ìsazei'wai mono bâ.

28 Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, tinhimipawaptobzé hã te te aima sômri za'ra wa'aba da, ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

Tesaronita